

"נקודה טובה מאס ישראלי" מסע בשבילי הרוח של עם ישראל

(גיליון מספר 49 - גיליון "האזינו" / יום כיפור - ח' תשרי תשפ"א, 26 לספטמבר 2020)

לע"נ אמו"ר ר' יוסף-חיים ב"ר יעקב רוט ז"ל

ב"ה

"נקודה טובה" לפרשת "האזינו" - להתחיל (שוב) מבראשית

בשנת 1967 יצא לאקרנים הסרט **לאדוני באהבה**, בכיכובו של סידני פואטיה. סרט העוסק בהתמודדותו החינוכית של מהנדס שנאלץ לעבוד בהוראה, עם ילדי מצוקה פרועים, במזרח לונדון.

הוא נקט בגישה חינוכית חדשנית ושונה והחליט להתייחס לתלמידיו כאל מבוגרים. הוא עזב את ספרי הלימוד ועסק עם תלמידיו בנושאים שונים לבחירתם, תוך חשיפתם לתרבות ולאומנות. אחרי מאבקים רבים וקשים, התברר כי האמון והתקווה שהמורה נתן בתלמידיו הקשים, הצדיקו את עצמם. מעשה החינוך עלה בידו והוא הצליח להטביע את חותמו בלב תלמידיו.

בפרשתנו, פרשת "האזינו" נפרד משה רבנו מן העם ונאסף אל עמיו, כאשר הכתוב מציין במפורש, כי משה נענש בגין **חטא מי מריבה** (דברים לב, נא).

כידוע, חטא משה במי מריבה, כאשר אמר לבני ישראל: **"שִׁמְעוּ נָא הַמְּרִים הֶמָּן הַסֹּלֶעַ הַזֶּה נוֹצֵיא לְכֶם מַיִם"** (במדבר פרק כ, י) ולכן נענש שלא להביא **"אֶת הַקֶּהֱל הַזֶּה אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַתִּי לְהֵם"** (שם, יב). אולם, התורה לא מפרשת ומבארת מה היה בדיוק חטאו של משה רבנו ומדוע החטא היה כה חמור.

ברצוני להציע בפניכם את הביאור הבא, שיסודו בסוד החינוך.

משה רבנו כעס על בני ישראל פעמים רבות. אולם כעת, היתה זו הפעם הראשונה שקרא לעם בשם **"המורים"** בה"א הידיעה. כאשר מחנך רואה את החניך העומד מולו כ-ממרה (מורד...) בה"א הידיעה, אזי אפילו אם ירצה, אין הוא יכול עוד להמשיך ולחנך!

כל זמן שהיו בני ישראל עבור משה בבחינת **"מְמַרְים הֵייתֶם"** (דברים ט, ז) ו"מְקַצְפִים הֵייתֶם" (שם, כב), הוא עדיין האמין בנקודה הפנימית של בני ישראל וידע כי **"כל זמן שהנר דולק אפשר לתקן"**. אולם, כאשר בני ישראל הפכו עבור משה להיות בבחינת **"המורים"** בה"א הידיעה, כנראה שמשה רבנו חדל להאמין באותה נקודת תיקון אפשרית והחל מוביל את העם באופן טכני בלבד. וממילא, הוא איבד את הזכות להמשיך ולהוביל את העם. משום שעל האדם המוביל את עם ישראל, להאמין ב"נצח ישראל" ולהאמין בכוחם של ישראל ובכוחו של התיקון, גם כאשר הכל נראה מעוות, מעוכב והפוך! (מאמר מרדכי).

והדברים חוברים גם לסיבת **"הדחתו"** של אליהו הנביא מתפקידו (ע"י הקב"ה) ולמינויו של אלישע לנביא תחתיו. כי כל עוד הנביא כועס על העם וטוען **"כִּי עֲזָבוּ בְרִיתֶךָ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל"** (מלכים א יט, יד) ולא מסוגל לראות אף נקודת זכות לעם ישראל, הוא לא יכול להמשיך לייצג את העם מול הקב"ה.

לכאורה בנקודת הזמן ההיא, אליהו צדק בטענתו. אבל הקב"ה מתוך מבט של **"נצח ישראל"**, מינה את אליהו הנביא להיות **"מלאך הברית"** - להגיע לכל ברית וברית ולהעיד שעם ישראל ממשיך לשמור על הברית עם הקב"ה ולקיים את ברית המילה, בכל עת ובכל מצב, גם בזמנים של גזרות ושמד, ל"ע (פרקי דרבי אליעזר, פרק כט).

"נקודה טובה מאסצ' ישראל" מסע בשבילי הרוח של עם ישראל

מתוך דברים אלה, עולה תמונה ברורה - הקב"ה מאמין באדם ומוכן לתת לו עוד הזדמנות ועוד צ'אנס.

ואכן, כאשר אדם קם בבוקר הוא אמר "מודה אני לפניך מלך חי וקיים שהחזרת בי נשמתי בחמלה, רבה אמונתך", כמתכוין לומר: **אמונתך בי**, רבונו של עולם, היא רבה. אתה הקב"ה מאמין בי, והראיה לכך היא, שאתה רבונו של עולם, נתת לי עוד יום. נתת לי עוד צ'אנס וסיכוי להתחלה חדשה (מאמר מרדכי).

זהו סודו ויסודו של החינוך וזהו סודה של התשובה, המאפשרת לכל אדם, בכל מצב, לקחת אחריות על חייו. להתחרט, לתקן ולהתחיל שוב מהתחלה.

זהו סודו של כל יום חדש, שבוע חדש, התחדשות החודש והתחדשות השנה. **כי בכל התחדשות טמון הכוח של התחלה חדשה.**

ומנהיג שתש כוחו (בצדק...) והתעייף ונשחק מנרגותם וחטאיהם של בני ישראל וכבר לא יכול לתת להם את ההזדמנות לעוד התחלה חדשה, מן הדין שיפנה את מקומו למנהיג אחר, למרות גדלותו ומעלתו.

דברים ברוח זו אמר רבי ישמעאל: "אם ראית תלמיד חכם שעבר עבירה בלילה, אל תהרהר אחריו ביום", כי "ודאי עשה תשובה" (ברכות יט ע"א).

נקודת המוצא היא שמי שחטא, ודאי עשה תשובה וביום המחרת, הוא כבר אדם חדש ומתוקן.

ומי שאכן נוהג כך ויש לו את האמונה הכוח והחזון, ומביט בעין טובה וחיובית על כל אדם. מאמין שאפשר לתקן ומוכן להתחיל לבנות מחדש, לחנך ולחנוך מחדש, הוא זה שראוי להיות מנהיג ומחנך.

נחתום בקטע משירה של נעמי שמר (מילים ולחן) - **החגיגה נגמרת**, העוסק בקושי להתחיל שוב מחדש, מתוך החשיכה של תחושת החטא, הפספוס והכישלון.

מתוך החשכה אנחנו מבקשים,

לקום מחר בבקר ולהתחיל מבראשית.

ויפים הדברים במיוחד לימים אלה - עשרת ימי תשובה, שבת שובה ויום כיפור, הבאים עלינו לטובה. **ימים של התחלה חדשה.**

הגליון יוצא לחופשה קצרה. ניפגש שוב בגליון פרשת בראשית.

בברכת שבת שלום, הנה טובה ולא רחוקה חתימה טובה

אשה רוס

לכניסה או להסרה מרשימת התפוצה (במייל ו/או בווטסאפ), ניתן לפנות למייל: rothmoshe@gmail.com

ארכיון "נקודה טובה": http://www.pirsuma.com/nekuda_tova

נא לשמור על קדושת הגליון ולהכניסו לגניזה לאחר השימוש.

יש לך הערה או הארה? אשמח לקבל למייל הנ"ל. **אהבת? הפץ בין חבריך.**